

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **H. M.**, zastoupený JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2020, čj. OAM-882/ZA-ZA12-VL13-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 11. 2020, čj. 41 Az 15/2020-33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (stěžovatel), občan Ukrajiny, požádal dne 6. 10. 2019 o udělení mezinárodní ochrany. Pochází z Luhanské oblasti, hlásí se k ukrajinské národnosti. Žádost zdůvodnil tím, že byl pronásledován místní kriminální skupinou „opolčenců“, kteří chtěli, aby jim odevzdal majetek, a jeden z nich žalobce i fyzicky napadl. Místní orgány jsou s touto skupinou spojeny, není tak prakticky možné se na ně obrátit s žádostí o pomoc. Policie se po stěžovateli sháněla a bez upřesnění důvodů chtěla, aby se dostavil na jejich stanici. Problémy s kriminální skupinou měl již jeho otec, který byl nucen jim přenechat podnikání a auto. Stěžovatel jim nechtěl odevzdat majetek, proto z Luhanské oblasti odcestoval do Kyjeva, kde pobýval asi měsíc a půl. I poté mu však „opolčenci“ vyhrožovali telefonicky, že si jej najdou i v Kyjevě. Ani v Kyjevě stěžovatel toto vyhrožování neoznámil policii, na kterou se bál obrátit. Z Ukrajiny vycestoval do Česka, kde nejprve vyčkával, zda se situace v Luhanské oblasti uklidní. Matka mu ale sdělila, že dva lidé v podobné situaci jako on zmizeli, stěžovatel proto podal žádost o mezinárodní ochranu.

[2] Žalovaný neudělil stěžovateli mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou u krajského soudu. Krajský soud se zabýval především tím, zda byly naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) [*odůvodněný strach z pronásledování*] nebo doplňkové ochrany podle § 14 odst. 2 písm. c) zákona o azylu [*vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*]. Dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany stěžovatel nesplnil. Podle krajského soudu azylový příběh mj. nenaplnil definici pronásledování a problémy žalobce nebyly spojeny s žádným z azylových důvodů. Zdůraznil také, že stěžovatel měl možnost vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny, což by představovalo řešení jeho problémů. Krajský soud proto žalobu zamítl. Částečně jen korigoval

argumentaci žalovaného, který jen proto, že stěžovatel nepožádal o mezinárodní ochranu bezprostředně po příjezdu do Česka, dovozoval účelovost podání žádosti.

[3] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Krajský soud se prý dostatečně nezabýval jeho konkrétní situací, pouze převzal argumentaci žalovaného. Žalovaný nedostatečně posoudil, zda stěžovateli v budoucnu v případě návratu na Ukrajinu hrozí nebezpečí pronásledování. Dále stěžovatel tvrdí, že žalovaný nedostatečně zohlednil možnosti vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny.

[4] Ve věcech mezinárodní ochrany se podle § 104a s. ř. s. (ve znění účinném do 31. 3. 2021) NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (blíže k tomu usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[5] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[6] Pokud jde o první věcnou námitku stěžovatele (tedy možnost dalšího pronásledování stěžovatele kriminálními skupinami), na tuto otázku v úplnosti odpovídá ustálená judikatura. Krajský soud ve shodě s ní uznal, že ochrana před soukromými osobami (napojenými na místní orgány) přímo v Luhanské oblasti je problematická. To však neplatí o možnosti využít ochrany v jiných částech Ukrajiny, např. v Kyjevě (k prostředkům ochrany před soukromými osobami na Ukrajině srov. např. usnesení ze dne 29. 9. 2020, čj. 3 Azs 45/2020-46, body 11 a 12, s citacemi další judikatury). Pouze subjektivní nedůvěra ke státním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (např. usnesení ze dne 19. 2. 2020, čj. 6 Azs 262/2019-35, bod 7).

[7] Rovněž samotnými podmínkami vnitřního přesídlení na území Ukrajiny se pak NSS zabýval již opakovaně. Odkaz stěžovatele na rozsudek NSS ze dne 16. 10. 2020, čj. 5 Azs 73/2019-61 a v něm citovanou zprávu UNHCR o fungování systému vnitřního přesídlení na Ukrajině není přílehlavý. Ve věci 5 Azs 73/2019 totiž NSS s odkazem na tuto zprávu vytkl žalovanému a Městskému soudu v Praze závěr, podle kterého mohly stěžovatelky využít vnitrostátní ochrany ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu. K tomuto závěru ale orgány dospěly na základě zpráv z roku 2015, které naopak hovořily o (prvotních) problémech tohoto systému, a především za situace, kdy stěžovatelky snesly zcela konkrétní svědectví o opakovaných obtížích, které při pokusu o přesídlení na západní Ukrajinu zažily (srov. např. bod 3 cit. rozsudku).

[8] Naopak v jiných případech, stejně jako v této věci, žalovaný vycházel z aktuálních dokumentů, které poukazovaly nanejvýš na byrokratické obtíže v systému vnitřního přesídlení, který ale jinak postiženým lidem nabízel různé formy pomoci. V takových věcech pak NSS vůči závěru o možnosti vnitřního přesídlení nic nenamítal (to platí tím více v případech, ve kterých stěžovatelé nevznesli konkrétní stížnosti na tento systém, viz např. rozsudek NSS ze dne 7. 1. 2021, čj. 5 Azs 196/2020-56, body 15 a 16, ve kterých NSS odlišuje tuto situaci od stěžovatelem citované věci). V nynější věci žalovaný vycházel z aktuálních zpráv z roku 2019, ze kterých již plynulo, že pomoci v rámci vnitřního přesídlení využilo přes milion osob a že původně negativní postoj Ukrajinců k přistěhovalcům z východu se zmírnil a převládá pocit solidarity a pochopení (podobně např. usnesení ze dne 29. 7. 2020, čj. 10 Azs 96/2020-80, bod 16). Mimo obecné námitky k možnosti vnitřního přesídlení a diskriminaci Ukrajinců z východní části země navíc stěžovatel žádné konkrétní zkušenosti s podmínkami po přesídlení nenabídl.

[9] NSS proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[10] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

P o u ě e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu